

JoKer

Voorontwerp van decreet houdende de luchtkwaliteit in het binnenmilieu van voertuigen

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	2018/186 van 2 mei 2018
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Joke Schauvliege
RIA	/
JoKER	Ja
armodetoets	/
link naar de regelgevingsagenda	/

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	<Vul hier de gewenste informatie in>
organisatie	<Vul hier de gewenste informatie in>
beleidsdomein	<Vul hier de gewenste informatie in>
entiteit	<Vul hier de gewenste informatie in>

2 Titel en fase

3 Samenvatting

Met de weerhouden optie wordt het roken van tabak, tabaksproducten en soortgelijke producten in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen verboden. Dit is in de eerste plaats positief voor de minderjarigen die meereizen in voertuigen. Zij zijn extra kwetsbaar voor passief roken. Hun gezondheid wordt nog aanmerkelijk meer dan die van volwassenen geschaad als ze zich in een auto bevinden waarin gerookt wordt (zie punt 4. Probleemstelling).

Bovendien zijn minderjarigen vaak niet in staat om in te gaan tegen de wil van de rokende chauffeur of van andere rokende volwassen passagiers in het voertuig.

4 Probleembeschrijving

Uit meerdere studies en onderzoeken is gebleken dat roken in voertuigen de luchtkwaliteit in het binnenmilieu van deze voertuigen ernstig aantast en dat de vrijgekomen schadelijke chemische stoffen kwalijke gezondheidseffecten hebben. Roken in de auto veroorzaakt tot 27 keer hogere concentraties aan kankerverwekkende stoffen dan roken in huis. De kwalijke gezondheidseffecten zijn het hoogst voor kinderen. Meeroken is weliswaar ongezond voor iedereen, maar kinderen zijn extra gevoelig. Ze ademen sneller en hun immuunsysteem, longen en luchtwegen zijn nog volop in ontwikkeling. Meeroken maakt kinderen vatbaarder voor long- en hersenvliesontstekingen, chronische bronchitis, en oorontstekingen. Het verergert astma en verhoogt ook hun risico om later kanker en hart- en vaatziekten te ontwikkelen. (<http://www.kanker.be/nieuws/ook-belgi-moet-roken-de-auto-het-bijzijn-van-kinderen-verbieden>)

Kinderen en jongeren zijn, in tegenstelling tot volwassenen, meestal niet bij machte te beslissen om een afgesloten ruimte zoals een auto, waar iemand rookt, al dan niet te verlaten.

5 Beleidsdoelstelling

In het bijzijn van minderjarigen de verontreiniging van de luchtkwaliteit in het binnenmilieu van voertuigen ten gevolge van het vrijkomen van schadelijke chemische stoffen tijdens het roken beperken. Meer bepaald het vermijden van de verdere blootstelling van minderjarigen aan de rook van tabaksproducten of soortgelijke producten in voertuigen.

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

De nuloptie houdt in dat er geen verbod wordt ingevoerd. Er blijft dan enkel nog het verder zetten van sensibilisatiecampagnes die inzetten op niet roken of niet meeroken.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Met de weerhouden optie wordt het roken van tabak, tabaksproducten en soortgelijke producten in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen verboden.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

De doelgroep zijn zowel volwassenen als minderjarigen. Het roken in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen wordt immers aan iedereen verboden. Bijzondere doelgroep zijn uiteraard de minderjarigen, om de redenen die hoger in punt 4 bondig zijn vermeld.

Nuloptie

In de nuloptie zijn enkel campagnes mogelijk die mensen pogen aan te zetten om niet te roken of in binnenruimten niet te roken in aanwezigheid van anderen, in het bijzonder kinderen. Bij de nuloptie ontbreekt het extra ontradend signaal dat uitgaat van de invoering van een algemeen (en sanctioneerbaar) verbod op roken in een voertuig in het bijzijn van minderjarigen.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

In deze optie wordt het roken van tabak, tabaksproducten en soortgelijke producten in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen verboden. Deze optie sluit uiteraard niet de verderzetting uit van de sensibiliserende campagnes waarvan sprake in de nuloptie.

Aangenomen mag worden dat de invoering van het verbod een grotere groep zal aanzetten om niet meer te roken in de auto in het bijzijn van kinderen. Ter vergelijking: in een door *Kom op tegen Kanker* uitgevoerde enquête gaf een vijfde van de rokende ouders aan sinds het rookverbod in de horeca niet meer te roken in het bijzijn van hun kinderen; een kwart zou minder roken. (<http://www.kanker.be/nieuws/ook-belgi-moet-roken-de-auto-het-bijzijn-van-kinderen-verbieden>). Per analogie mag gesteld worden dat ook een rookverbod in de auto in het bijzijn van minderjarigen, een aanmerkelijk deel van de ouders of andere volwassenen die nu in die situatie wel nog roken, ertoe zal aanzetten om dan niet meer te roken.

Onderzoeken in andere landen tonen trouwens aan dat er nog steeds een significante minderheid van de kinderen is die passief meeroken in de auto. In Wales gaat het om 9 % van de kinderen (G. F. Moore, "Prevalence of smoking restrictions and child exposure to secondhand smoke in cars and homes: a repeated cross-sectional survey of children aged 10-11 years in Wales", *BMJ Open* 2015 – <http://bmjopen.bmj.com/content/5/1/e006914.full>). In de "Smoking, Drinking and Drug Use Among Young People in England survey 2012" staat dat 26 % van de 11 tot 15-jarigen in het voorbije jaar passief hebben meegerookt in de wagen van het gezin en 30 % in een andere wagen (*Smoking, drinking and drug use among young people in England in 2012*. The Health and Social Care Information Centre (HSCIC), 2013 – www.hscic.gov.uk/pubs/sdd12).

Diverse landen hebben (daarom) recent beslist om op te treden: zo is het in Engeland en Wales sinds 1 oktober 2015 wettelijk verboden in de wagen te roken in het bijzijn van kinderen en jongeren jonger dan 18 jaar (<http://www.nhs.uk/smokefree/why-quit/secondhand-smoke>); ook in Frankrijk werd het bij een op 17 december 2015 aangenomen wet tot modernisering van de gezondheidszorg aan eenieder verboden om in een voertuig te roken in aanwezigheid van kinderen jonger dan 18 jaar (<http://www.assemblee-nationale.fr/14/ta/ta0505.asp>). Ook de meeste Amerikaanse provincies (https://www.inspq.qc.ca/pdf/publications/1884_Fumer_Voiture_Enfants.pdf), een aantal Amerikaanse Staten (<http://www.no-smoke.org/learnmore.php?id=616>) en nagenoeg alle Australische Staten (<http://www.acosh.org/law-and-policy/australian-tobacco-control-legislation/>) hebben een wettelijk rookverbod in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen ingevoerd.

Wat betreft de 18- tot 25-jarigen: in het bijzijn van jongeren uit deze leeftijdsgroep (en gesteld dat er in het voertuig geen minderjarigen aanwezig zijn) wordt het aan anderen *niet* verboden om te roken in een voertuig. Het is immers bij uitstek de gezondheid van *minderjarigen* die ernstig geschaad wordt door passief meeroken (zie punt 4. Probleemomschrijving). Bovendien zijn de 18- tot 25-jarigen, als meerderjarigen, meer bij machte dan minderjarigen om in te gaan tegen de wil van de rokende chauffeur of van andere rokende volwassen passagiers in de wagen. De 18- tot 25-jarigen zijn uiteraard wel zelf gevat door het verbod te roken in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen. Het wordt immers aan *iedereen* verboden om te roken in voertuigen in het bijzijn van minderjarigen, overigens ook aan *minderjarigen*.

8 Vergelijking van de opties

Op basis van de in punt 7 onder optie 2 vermelde onderzoeken mag ervan worden uitgegaan dat een significant deel van zij die nu nog roken in een voertuig in het bijzijn van minderjarigen, er door een rookverbod toe zal aangezet worden dit niet meer te doen. Ten opzichte van de nuloptie zal optie 2 dan ook een aanmerkelijk groter positief gezondheidseffect ressembleren voor minderjarigen die nu nog passief meeroken in de auto.

9 Uitvoering

Het decreetale verbod geldt van zodra het decreet in werking treedt. Er zijn daar geen uitvoeringsbepalingen voor nodig. Er is wel een uitvoeringsbesluit nodig om desgewenst het toezicht op de naleving van het decreetaal verbod toe te vertrouwen aan één of meerdere categorieën van toezichthouders vermeld in 16.3.1, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het DABM). Zie punt 11. *Handhaving*.

10 Administratieve lasten

De gekozen optie brengt voor de minderjarigen geen administratieve lasten met zich en evenmin voor jongeren van 18 tot 25 jaar. Er zijn ook geen administratieve lasten voor verenigingen van kinderen of jongeren.

11 Handhaving

Voor de handhaving van het verbod wordt gebruik gemaakt van de uitgebouwde milieuhandavingsstructuur die opgenomen werd als titel XVI ('*TOEZICHT, HANDHAVING EN VEILIGHEIDSMATREGELEN*') van het DABM. Daartoe wordt huidig decreet onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM gebracht.

Op basis van hun algemene vaststellingsbevoegdheid kunnen de officieren van gerechtelijke politie van de lokale en federale politie, bij de vaststelling van een overtreding van het verbod, reeds tot verbalisering overgaan van zodra het decreet in werking is getreden.

De Vlaamse Regering kan ook gewestelijke toezichthouders aanwijzen om (mee) toe te zien op de naleving van het decreetaal verbod. Indien de Vlaamse Regering dit wenst, kan zij het toezicht op de naleving van dat verbod ook als opdracht geven aan één of meer van de andere categorieën van toezichthouders vermeld in artikel 16.3.1, §1, 2° t.e.m. 5°, van het DABM (cf. art. 16.3.9, §2, DABM).

12 Evaluatie

Er is in het decreet geen evaluatiemoment voorzien.

13 Consultatie

Wat het draagvlak bij de bevolking betreft, kan worden verwezen naar het onderzoek 'Rookgedrag in België – 2015' dat in 2015 werd uitgevoerd in opdracht van de Stichting tegen Kanker. Uit dit onderzoek, met 3009 respondenten, blijkt dat zeer veel Belgen een verbod in de wagen in het bijzijn van minderjarigen steunen: 91 % van alle respondenten heeft aangegeven daar voorstander van te zijn; maar ook 87 % van de bevraagde rokers sluit zich daar bij aan (http://www.kanker.be/sites/default/files/sk12264_stichting_tegen_kanker_-_rookgedrag_2015_-_nl_final.pdf).

Het aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid van departement Omgeving oordeelde dat de gekozen optie goed onderbouwd is.

